ร่าง

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

เรื่อง การรายงานข้อมูลชนิดและปริมาณสารมลพิษจากการประกอบกิจการโรงงาน พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การจัดทำรายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้เกิดความชัดเจนต่อประเภทหรือชนิดของโรงงานที่ต้องรายงานให้เป็นไปตามหลักวิชาการและสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์

อาศัยอำนาจตามความข้อ ๑ และข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อ ๗ (๑) (๓) (๔) (๕) และ (๖) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๗ (พ.ศ. ๒๕๖๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การรายงานข้อมูลชนิดและปริมาณสารมลพิษจากการประกอบกิจการโรงงาน พ.ศ. ....”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การจัดทำรายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๓ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“ชนิดและปริมาณสารมลพิษ” หมายความว่า ชนิดและปริมาณสารมลพิษน้ำและอากาศที่เกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน

“รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) และรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการ กิจการหรือการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนอย่างรุนแรง (Environmental and Health Impact Assessment: EHIA) ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

“โรงงานที่มีสารมลพิษหรือสารเคมี” หมายความว่า โรงงานทุกประเภท ชนิด หรือขนาดของโรงงานตามบัญชีท้ายกฎกระทรวงตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“โรงงานที่มีผลกระทบรุนแรง” หมายความว่า โรงงานที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โรงงานตามภาคผนวก ๑ และภาคผนวก ๒

“น้ำเสีย” หมายความว่า น้ำที่เกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน น้ำจากการใช้น้ำของคนงานหรือน้ำจากกิจกรรมอื่นในโรงงาน

“น้ำทิ้ง” หมายความว่า น้ำที่เกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน น้ำจากการใช้น้ำของคนงานหรือน้ำจากกิจกรรมอื่นในโรงงาน ที่จะระบายออกจากโรงงาน หรือเขตประกอบการอุตสาหกรรม

ข้อ ๕ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับกับผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๓ ในบัญชีท้ายกฎกระทรวงตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

๕.๑ โรงงานที่มีสารมลพิษหรือสารเคมี

๕.๒ โรงงานที่มีผลกระทบรุนแรง ดังนี้

(๑) โรงงานที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๒) โรงงานตามภาคผนวก ๑

(๓) โรงงานตามภาคผนวก ๒

ข้อ ๖ โรงงานต้องจัดทำรายงานข้อมูลชนิดและปริมาณสารมลพิษจากการประกอบกิจการโรงงาน ดังนี้

๖.๑ โรงงานตามข้อ ๕.๑ ต้องรายงานข้อมูลทั่วไป

๖.๒ โรงงานตามข้อ ๕.๒ ต้องรายงานข้อมูล ดังนี้

(๑) โรงงานตามข้อ ๕.๒(๑) ต้องรายงานข้อมูลทั่วไป ข้อมูลมลพิษน้ำ และข้อมูลมลพิษอากาศ

(๒) โรงงานตามข้อ ๕.๒(๒) ต้องรายงานข้อมูลทั่วไป และข้อมูลมลพิษน้ำ

(๓) โรงงานตามข้อ ๕.๒(๓) ต้องรายงานข้อมูลทั่วไป และข้อมูลมลพิษอากาศ

ข้อ ๗ การจัดทำรายงานข้อมูลชนิดและปริมาณสารมลพิษจากการประกอบกิจการโรงงาน

๗.๑ ข้อมูลทั่วไป (รว.๑) ประกอบด้วย รายละเอียดเกี่ยวกับโรงงาน วัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ ปริมาณสารเคมี เชื้อเพลิง ข้อมูลการใช้น้ำ แหล่งกำเนิดน้ำเสีย การจัดการน้ำเสีย การระบายมลพิษอากาศ

๗.๒ ข้อมูลมลพิษน้ำ (รว.๒) ประกอบด้วย ข้อมูลระบบบำบัดน้ำเสีย การจัดการน้ำเสียหรือน้ำทิ้ง ปริมาณการใช้ไฟฟ้า สารเคมีและสารชีวภาพของระบบบำบัด ผลวิเคราะห์ปริมาณสารมลพิษในตัวอย่างน้ำเสียก่อนเข้าระบบบำบัดน้ำเสียและออกจากระบบบำบัดน้ำเสีย ผลวิเคราะห์ปริมาณสารมลพิษในตัวอย่างน้ำทิ้งที่ระบายออกนอกนอกโรงงาน ผลวิเคราะห์ปริมาณสารมลพิษในตัวอย่างน้ำเสียบ่อสุดท้าย แล้วแต่กรณี

๗.๓ ข้อมูลมลพิษอากาศ (รว.๓) ประกอบด้วย ข้อมูลทางกายภาพของปล่องระบายมลพิษอากาศ ข้อมูลการระบายมลพิษอากาศ การใช้งานปล่องระบายมลพิษอากาศ แหล่งที่มาของสารเจือปน การใช้เชื้อเพลิง ข้อมูลระบบบำบัดมลพิษอากาศ ปริมาณการใช้ไฟฟ้าและสารเคมีของระบบบำบัด และปริมาณสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากปล่อง

ข้อ ๘ วิธีการได้มาของข้อมูลการจัดทำรายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษ กำหนดให้ใช้ ๒ กลุ่ม ได้แก่

๘.๑ กลุ่ม “M” (Measurement) เป็นชนิดและปริมาณสารมลพิษที่ได้มาจากตรวจวัดวิเคราะห์ โดยให้ใช้วิธีการตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมออกตามความในข้อ ๑๔ และข้อ ๑๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือตามองค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (United States Environmental Protection Agency : U.S. EPA) หรือใช้วิธีตามมาตรฐานอื่นที่เทียบเท่า

๘.๒ กลุ่ม “C” (Calculation) เป็นชนิดและปริมาณสารมลพิษที่ได้จากการคำนวณ โดยให้ใช้วิธีการคำนวณที่ยอมรับในระดับสากล ได้แก่

(๑) ใช้ค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยสารมลพิษ (Emission Factor) ของสารมลพิษชนิดนั้น ๆ หรือ

(๒) ใช้การคำนวณทางวิศวกรรม (Engineering Calculation) หรือ

(๓) ใช้สมดุลมวล (Mass Balance) หรือ

(๔) วิธีการตามที่ระบุไว้ในมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๙ การเก็บตัวอย่างน้ำเสียหรือน้ำทิ้งเพื่อการรายงานตามข้อ ๑๕.๑ ให้เก็บตัวอย่างภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

๙.๑ น้ำเสียก่อนเข้าระบบบำบัดน้ำเสีย ให้เก็บตัวอย่างอย่างน้อยหกเดือนต่อครั้ง

๙.๒ น้ำเสียออกจากระบบบำบัดน้ำเสีย ให้เก็บตัวอย่างอย่างน้อยหกเดือนต่อครั้ง

๙.๓ น้ำทิ้งระบายออกนอกโรงงาน ให้เก็บตัวอย่างอย่างน้อยสามเดือนต่อครั้ง

๙.๔ น้ำเสียที่ส่งบำบัดภายนอกโรงงาน ให้เก็บตัวอย่างน้ำในบ่อสุดท้ายอย่างน้อยสามเดือนต่อครั้ง

๙.๕ กรณีไม่มีการระบายออกนอกโรงงาน ให้เก็บตัวอย่างน้ำในบ่อสุดท้ายอย่างน้อยหกเดือนต่อครั้ง

ข้อ ๑๐ การเก็บตัวอย่างอากาศที่ระบายออกจากปล่อง หรือช่อง หรือท่อระบายอากาศของโรงงาน ให้เก็บตัวอย่างอย่างน้อยหกเดือนต่อครั้ง

ข้อ ๑๑ การรายงานมลพิษน้ำ (รว.๒) ให้ใช้วิธีการได้มาของข้อมูลการจัดทำรายงานตามข้อ ๘.๑ โดยต้องรายงานพารามิเตอร์อย่างน้อย บีโอดี (Biochemical Oxygen Demand) ซีโอดี (Chemical Oxygen Demand) ความเป็นกรดและด่าง (pH) ของแข็งแขวนลอยทั้งหมด (Total Suspended Solids) และของแข็งละลายน้ำทั้งหมด (Total Dissolved Solids) และพารามิเตอร์อื่น ๆ ตามคุณลักษณะน้ำเสียหรือน้ำทิ้งของโรงงาน ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมออกตามความในข้อ ๑๔ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๑๒ การรายงานมลพิษอากาศ (รว.๓) ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

๑๒.๑ กระบวนการเผาไหม้ที่มีการใช้เชื้อเพลิง ให้ใช้วิธีการได้มาของข้อมูลการจัดทำรายงานตามข้อ ๘.๑ ดังต่อไปนี้

(๑) เชื้อเพลิงที่เป็นของเหลวหรือของแข็ง โดยต้องรายงานพารามิเตอร์อย่างน้อย ค่าออกไซด์ของไนโตรเจนในรูปไนโตรเจนไดออกไซด์ (Oxide of Nitrogen as NO_2) ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (Sulfur Dioxide) คาร์บอนมอนอกไซด์ (Carbon monoxide) ฝุ่นละออง (Total Suspended Particulate) และพารามิเตอร์อื่น ๆ ตามลักษณะเชื้อเพลิง

(๒) เชื้อเพลิงที่เป็นก๊าซชีวภาพ โดยต้องรายงานพารามิเตอร์อย่างน้อย ค่าออกไซด์ของไนโตรเจนในรูปไนโตรเจนไดออกไซด์ (Oxide of Nitrogen as NO_2) ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (Sulfur Dioxide) คาร์บอนมอนอกไซด์ (Carbon monoxide) และพารามิเตอร์อื่น ๆ

(๓) เชื้อเพลิงที่เป็นก๊าซอื่นที่ไม่ใช่ก๊าซชีวภาพ โดยต้องรายงานพารามิเตอร์อย่างน้อย ค่าออกไซด์ของไนโตรเจนในรูปไนโตรเจนไดออกไซด์ (Oxide of Nitrogen as NO_2) คาร์บอนมอนอกไซด์ (Carbon monoxide) และพารามิเตอร์อื่น ๆ ตามลักษณะเชื้อเพลิง

๑๒.๒ กระบวนการอื่นนอกเหนือจากข้อ ๑๒.๑ ให้ใช้วิธีการได้มาของข้อมูลการจัดทำรายงานตามข้อ ๘.๑ หรือข้อ ๘.๒

ข้อ ๑๓ ประเภทหรือชนิดของโรงงานตามข้อ ๕.๒(๑) ให้รายงานผลวิเคราะห์ชนิดและปริมาณสารมลพิษตามมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมและติดตามตรวจสอบคุณภาพแวดล้อมในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ข้อ ๑๔ การตรวจวัดและวิเคราะห์ชนิดและปริมาณสารมลพิษ ต้องตรวจวัดโดยห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ของทางราชการ หรือห้องปฏิบัติการวิเคราะห์เอกชนที่ขึ้นทะเบียนกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม

ข้อ ๑๕ โรงงานตามข้อ ๕ ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

๑๕.๑ รายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษ ในรอบปีที่ผ่านมาต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม ภายในวันที่ ๓๐ เมษายนของปีถัดไป การรายงานให้ดำเนินการโดยแบบและวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบการรายงานข้อมูลกลางของกระทรวงอุตสาหกรรม

๑๕.๒ รับรองการรายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษโดยผู้ประกอบกิจการโรงงานหรือผู้รับมอบอำนาจ

๑๕.๓ เก็บข้อมูลหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษในแต่ละรอบปี เป็นระยะเวลาสามปี นับแต่วันที่รายงาน เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบได้

ข้อ ๑๖ การรายงานข้อมูลรอบที่ ๒ ของเดือนกรกฎาคมถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามข้อ ๑๓.๒ ของประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การจัดทำรายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้รายงานภายในวันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ประกาศ ณ วันที่ .....

ภาคผนวก ๑

บัญชีประเภท ชนิด และขนาดของโรงงานที่ต้องจัดทำรายงานข้อมูลมลพิษน้ำ (รว.๒)

รายการที่	ชนิดและขนาดของโรงงาน
๑	โรงงานที่มีการใช้โลหะหนักเป็นองค์ประกอบในกระบวนการผลิต ที่มีปริมาณน้ำเสียตั้งแต่ ๕๐ ลูกบาศเมตรต่อวัน ขึ้นไป
๒	โรงงานที่มีน้ำเสีย ดังนี้ (๑) ปริมาณน้ำเสียรวมสูงสุดตั้งแต่ ๑๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ขึ้นไป หรือ (๒) ขนาดระบบบำบัดน้ำเสียสูงสุด รวมตั้งแต่ ๑๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ขึ้นไป
๓	ลำดับที่ ๑๖ โรงงานต้ม กลั่น หรือผสมสุรา
๔	ลำดับที่ ๑๗ โรงงานผลิต เอทิลแอลกอฮอล์ ซึ่งมิใช่ เอทิลแอลกอฮอล์ ที่ผลิตจากกากซัลไฟต์ในการทำเยื่อกระดาษ
๕	ลำดับที่ ๓๘ โรงงานผลิตเยื่อ หรือกระดาษ
๖	ลำดับที่ ๕๒ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับยาง

ภาคผนวก ๒

บัญชีประเภท ชนิด และขนาดของโรงงานที่ต้องจัดทำรายงานข้อมูลมลพิษอากาศ (รว.๓)

รายการที่	ชนิดและขนาดของโรงงาน
๑	ลำดับที่ ๕๒ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับยาง
๒	ลำดับที่ ๕๔ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการผลิตแก้ว เส้นใยแก้ว หรือผลิตภัณฑ์แก้ว ที่มีเตาหลอม
๒	ลำดับที่ ๕๗(๑) โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับซีเมนต์ ปูนขาว หรือปูนปลาสเตอร์
๔	ลำดับที่ ๕๙ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการถลุง หลอม หล่อ รีด ดึง หรือผลิตเหล็ก หรือเหล็กกล้าในขั้นต้น (iron and steel basic industries) ที่มีกำลังการผลิตตั้งแต่ ๕๐ ตันต่อวัน ขึ้นไป
๕	ลำดับที่ ๖๐ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับถลุง ผสม ทำให้บริสุทธิ์ หลอม หล่อ รีด ดึง หรือผลิตโลหะในขั้นต้น ซึ่งมิใช่เหล็กหรือเหล็กกล้า (non-ferrous metal basic industries) ที่มีกำลังการผลิตตั้งแต่ ๒๕ ตันต่อวัน ขึ้นไป
๖	ลำดับที่ ๘๘(๒) โรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานความร้อน
๗	ลำดับที่ ๘๙ โรงงานผลิตก๊าซเฉพาะที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับก๊าซชีวภาพ
๘	ลำดับที่ ๑๐๑ โรงงานปรับคุณภาพของเสียรวม (central waste treatment plant) เฉพาะเตาเผาของเสีย
๙	ลำดับที่ ๑๐๖ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ไม่ใช้แล้วหรือของเสียจากโรงงานมาผลิตเป็นวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ใหม่โดยผ่านกรรมวิธีการผลิตทางอุตสาหกรรม
๑๐	ประเภทโรงงานที่มีการใช้หม้อน้ำเดี่ยว เฉพาะที่มี (๑) กำลังการผลิตไอน้ำ ตั้งแต่ ๑๐ ตันไอน้ำต่อชั่วโมงขึ้นไป กรณีใช้ของเหลวหรือของแข็งเป็นเชื้อเพลิง (๒) กำลังการผลิตไอน้ำ ตั้งแต่ ๒๐ ตันไอน้ำต่อชั่วโมงขึ้นไป กรณีใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง
๑๑	ประเภทโรงงานที่มีการใช้หม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อนำความร้อน เฉพาะที่มี (๑) กำลังการผลิตตั้งแต่ ๕ ล้านกิโลแคลอรีต่อชั่วโมงขึ้นไป กรณีใช้ของเหลวหรือของแข็งเป็นเชื้อเพลิง (๒) กำลังการผลิตตั้งแต่ ๑๐ ล้านกิโลแคลอรีต่อชั่วโมงขึ้นไป กรณีใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง
๑๒	ประเภทโรงงานที่มีการเก็บหรือใช้สารอินทรีย์ระเหย (VOCs) ในกระบวนการผลิตตั้งแต่ ๓๖ ตันต่อปีขึ้นไป ดังนี้ (๑) ลำดับที่ ๔๒ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับเคมีภัณฑ์ สารเคมี หรือวัสดุเคมีซึ่งมิใช่ปุ๋ย (๒) ลำดับที่ ๔๔ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการผลิตยางเรซินสังเคราะห์ ยางอีลาสโตเมอร์ พลาสติก หรือเส้นใยสังเคราะห์ซึ่งมิใช่ใยแก้ว (๓) ลำดับที่ ๔๙ โรงงานกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม (๔) ลำดับที่ ๘๙ โรงงานผลิตก๊าซเฉพาะที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับการแยกก๊าซธรรมชาติ (๕) โรงงานลำดับอื่นที่มีการเก็บหรือใช้สารอินทรีย์ระเหย (VOCs) ในกระบวนการผลิตตั้งแต่ ๓๖ ตันต่อปี ขึ้นไป